

Predmet: Sanski Most (opt. Miroslav Gvozden)

**Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine
K. Po2 4/13**

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZJ

Glavni pretres: 20.07.2015.

Izveštaj: Marina Kljaić, posmatrač FHP-a

Svedokinje Vladanka i Dragana Gvozden

Svedokinje su rođene sestre optuženog Miroslava Gvozdena. Ostale su pri ranije datim iskazima, navodeći da istima nemaju šta da dodaju.

U nastavku dokaznog postupka, sudsko veće je izvršilo uvid u pismena koja se nalaze u spisima predmeta i uz saglasnost stranaka pročitale iskaze svedoka-oštećenih Anice Borbej (ćerke stradalih Mate i Mare Matoš) i Mare Komjen (ćerke stradale Draginje Šalić), koje nisu imale neposrednih saznanja o stradanju članova njihovih porodica.

Završna reč zamenika tužioca za ratne zločine

U završnoj reči, zamenik tužioca za ratne zločine je naveo da smatra da je tokom postupka nesporno dokazano da je optuženi izvršio krivično delo za koje se tereti, i to upravo na način kako je to opisano u optužnici. Optuženi se tereti za ubistvo šest i pokušaj ubistva jednog civila, koji su se dogodili za vreme trajanja nemeđunarodnog oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini. Na sahrani pokojnog Radoslava Gvozdena, rođenog brata optuženog, Mile Gvozden se zarekao da će osvetiti poginulog rođaka. U selu Tomašica, Mile Gvozden i optuženi su ušli u dvorište kuće; Mile je pucao u civile, a optuženi je u njih držao uperenu pušku i na taj način ih sprečio da se udalje. To su posmatrali Ostoja i Bojan Gvozden kao i Zoran Šimčić, i oni nemaju razloga da lažno terete optuženog. Nakon ovog događaja, nastavili su dalje i naišli na zaprežna kola. Kada su saznali da su dva čoveka i dečak koji su bili na kolima Hrvati, Mile Gvozden je ubio jednog od njih, odnosno Petra Topalovića. Svedoci Ostoja i Bojan Gvozden, kao i Zoran Šimčić, identično navode da su pucali Mile Gvozden i optuženi. To je naveo i Piljo Šalić, koji je tom prilikom teško ranjen, o čijoj priči je svedočio Jure Stojić. Nakon ovog događaja, Mile Gvozden, koji je i kolovođa ove akcije, grdio je svedoke Ostoju i Bojana Gvozdena i Zorana Šimčića „što se i oni nisu oglasili“. To nije prebacio optuženom, što takođe dokazuje da je optuženi pucao. Ovom događaju je prisustvovao i sin ubijenog Petra Topalovića, Marinko Topalović. Zamenik tužioca ukazuje sudu da iskaz ovog svedoka ceni sa posebnom pažnjom, imajući u vidu da je to sećanje deteta o događaju u kojem mu je ubijen otac. O odlasku ove grupe u selo Sasine govorili su svedoci Ostoja, Bojan i Zoran. Oni su naveli da su u Sasinama u jednu kuću ušli Mile Gvozden i optuženi, te da su se iz kuće ubrzo čuli pucnji. Nakon izlaska iz kuće, Mile i optuženi su se hvalili da su ubili muža i ženu. Predložio je sudu da optuženog oglasi krivim i osudi na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, jer se radi o hladnokrvnom ubistvu šest i teškom ranjavanju jednog civila.

Završna reč branioca optuženog

U završnoj reči, branilac optuženog Miroslava Gvozdena je istakao da je optužnica manjkava, jer u njoj nije navedeno da je optuženi postupao sa umišljajem. Stoga se u konkretnom slučaju ne može raditi o krivičnom delu ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer se isto može izvršiti samo sa umišljajem. Takođe smatra da se ne može raditi o ovom krivičnom delu i iz razloga jer se isto može izvršiti samo u vreme postojanja oružanog sukoba, gde postoje oružane formacije i naređenja, a ovde nema vojnog lica i nema odgovarajuće naredbe. Smatra da se u konkretnom slučaju može raditi samo o krivičnom delu ubistva. Napominje da Bosna i Hercegovina, u vreme kritičnog događaja, nije ratifikovala Ženevske konvencije, pa se iz tog razloga tužilac ne može pozivati na kršenje istih. Ocenio je da niko od ispitanih svedoka nije svedočio na način da bi se iz njegovog iskaza mogla doneti osuđujuća presuda. Nesporno je da su stradala lica bili civili i da je tom prilikom optuženi nosio automatsku pušku. Optuženi nije služio vojsku, nije imao nikakvu vojnu obuku, pa nije ni mogao da koristi automatsku pušku, a posebno da tako precizno pogodi oštećenog Pilju Šalića. Takve povrede oštećenom Pilji Šaliću moglo je da nanese samo lice koje je bilo obučeno da rukuje automatskom puškom. Oспорio je iskaz svedoka Jure Stojića, jer mu Piljo, sa povredama koje je zadobio, nije mogao ispričati detalje događaja koje ovaj svedok navodi. U oštećenog Pilju je pucao Mile Gvozden, a ne optuženi, što u svom iskazu potvrđuje i svedok Marinko Topalović. Ovaj svedok je vrlo decidno izjavio da je u njegovog oca pucalo lice koje je imalo pušku „papovku“, a optuženi je imao automatsku pušku. Svedok Bojan Gvozden je takođe prvo naveo da je na ljude koji su bili na zaprežnim kolima pucao Mile, da bi tek kasnije pomenuo i optuženog, sa kojim nije u dobrim odnosima. Optuženi nije postupao iz osvete, jer su njegovog brata ubili Muslimani, a svi ovde oštećeni su Hrvati. Predložio je sudu da njegovog branjenika oslobodi od krivične odgovornosti.

Završna reč optuženog Miroslava Gvozdena

Optuženi Miroslav Gvozden je naveo da prihvata završnu reč svog branioca, da on nije učinio krivično delo za koje se tereti, da i danas živi sa tim scenama, ali da nije mogao ništa da učini kako bi nekoga spasao. Ističe da tokom kritičnih događaja nije pucao.

Replika zamenika tužioca za ratne zločine

Odgovarajući na završnu reč optuženog, zamenik tužioca za ratne zločine je ukazao da njegovi navodi kako je „želeo da pomogne, ali nije mogao“ nisu istiniti. Ovo je objasnio činjenicom da optuženi, nakon prvog događaja, kada su ubijena prva tri civila, nije otišao, već je ostao do kraja.